

Briuselis, 2016 m. spalio 17 d.
(OR. en)

13398/16

ENV 664
AGRI 555
DEVGEN 224
FORETS 55
PI 114
PECHE 377
RECH 291
ONU 116
CADREFIN 90

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2016 m. spalio 17 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 12988/16

Dalykas: Biologinės įvairovės konvencija (BĮK).
a) Pasirengimas BĮK šalių konferencijos 13-ajam susitikimui (COP 13) (2016 m. gruodžio 4–17 d., Kankūnas, Meksika)
b) Pasirengimas BĮK šalių konferencijos, kuri laikoma Kartachenos biosaugos protokolo šalių susitikimu, 8-ajam susitikimui (COP-MOP 8) (2016 m. gruodžio 4–17 d., Kankūnas, Meksika)
c) Pasirengimas BĮK šalių konferencijos, kuri laikoma Nagojos protokolo dėl galimybės naudotis genetiniais ištekliais ir naudos pasidalijimo šalių susitikimu, 2-ajam susitikimui (COP-MOP 2) (2016 m. gruodžio 4–17 d., Kankūnas, Meksika)
- Tarybos išvados

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl pirmiau nurodytų BĮK šalių konferencijos susitikimų, kurias Taryba priėmė 2016 m. spalio 17 d. įvykusiame 3491-ame posėdyje.

Biologinės įvairovės konvencija (BĮK).

**Pasirengimas BĮK šalių konferencijos 13-ajam susitikimui (COP 13)
(2016 m. gruodžio 4–17 d., Kankūnas, Meksika)**

**Pasirengimas BĮK šalių konferencijos, kuri laikoma Kartachenos biosaugos protokolo šalių
susitikimu, 8-ajam susitikimui (COP-MOP 8)
(2016 m. gruodžio 4–17 d., Kankūnas, Meksika)**

**Pasirengimas BĮK šalių konferencijos, kuri laikoma Nagojos protokolo dėl galimybės
naudotis genetiniais ištekliais ir naudos pasidalijimo šalių susitikimu, 2-ajam susitikimui
(COP-MOP 2)
(2016 m. gruodžio 4–17 d., Kankūnas, Meksika)**

- Tarybos išvados -

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA

1. PATVIRTINA, kad ES ir jos valstybės narės yra tvirtai įsipareigojusios įgyvendinti Biologinės įvairovės konvenciją (BĮK) ir jos protokolus, taip pat jų valdymo organų priimtus sprendimus, visų pirma 2011–2020 m. strateginį biologinės įvairovės išsaugojimo planą (toliau – Strateginis planas) ir jame nustatytus Aičio biologinės įvairovės tikslus, taip pat 2011–2020 m. Kartachenos biosaugos protokolo strateginį planą;
2. PALANKIAI VERTINA tai, kad buvo priimta Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m., ir joje pateiktus darnaus vystymosi tikslus (DVT); PRIPAŽIŠTA, kad jos, ypač 14 ir 15 tikslų, įgyvendinimas turėtų padėti siekiant įvykdyti BĮK tikslus ir jos Strateginio plano tikslus ir uždavinius; ir PABRĖŽIA, kad BĮK ir Strateginio plano tikslai yra svarbūs siekiant darnaus vystymosi tikslų (DVT);

3. PALANKIAI VERTINA tai, kad tuo pačiu metu rengiami COP 13, COP-MOP 2 ir COP-MOP 8 susitikimai, nes tai būdas sustiprinti BĮK ir jos protokolų integraciją ir sinergiją, ir RAGINA toliau gerinti pagal BĮK ir jos protokolus kuriamų struktūrų ir vykdomų procesų veiksmingumą, kad būtų didinamas informuotumas, palengvintas įgyvendinimas ir padidintas ekonominis efektyvumas;
4. PALANKIAI VERTINA tai, kad buvo priimtas Paryžiaus susitarimas, kuriame atkreiptas dėmesys į visų ekosistemų vientisumo ir biologinės įvairovės išsaugojimo užtikrinimo svarbą imantis veiksmų spręsti klimato kaitos problemą, ir PABRĖŽIA, kad Paryžiaus susitarimo įgyvendinimas taip pat gali padėti siekiant BĮK tikslų, ir atvirkščiai;
5. PABRĖŽIA, kad svarbu BĮK ir jos Strateginio plano tikslus bei Jungtinių Tautų konvenciją dėl kovos su dykumėjimu ir jos dešimties metų strateginį planą ir programą (2008–2018 m.) įgyvendinti taip, kad šie procesai vienas kitą papildytų;
6. PALANKIAI VERTINA Meksikos Jungtinių Valstijų vyriausybės iniciatyvą suorganizuoti aukšto lygio susitikimą COP 13 kontekste, kad būtų aptarti būdai, kaip biologinės įvairovės išsaugojimo, tausaus jos komponentų naudojimo ir teisingo bei sąžiningo naudos, gaunamos naudojant genetinius išteklius, pasidalijimo aspektus integruoti į kitus sektorius ir į DVT įgyvendinimo procesą;

Biologinės įvairovės konvencija

2011–2020 m. strateginio biologinės įvairovės išsaugojimo plano įgyvendinimo pažanga

7. nors ir palankiai vertina jau įdėtas pastangas ir pasiektus laimėjimus, kurie pripažinti ketvirtoje Pasaulio biologinės įvairovės apžvalgoje (GBO–4), YRA LABAI SUSIRŪPINUSI dėl nepakankamos Strateginio plano įgyvendinimo pažangos siekiant daugumos Aičio biologinės įvairovės tikslų ir todėl MANO, kad visos BĮK šalys ir suinteresuotieji subjektai turėtų suintensyvinti pastangas ir kad COP 13 turėtų būti priimti konkretūs sprendimai;
8. PAREIŠKIA, kad COP 13 turi Konvencijai pavaldžių organų paprašyti imtis reikiamų veiksmų, kad būtų vykdoma tolesnė su dabartiniu Strateginiu planu susijusi veikla, atsižvelgiant į kuo platesnį atitinkamų informacijos ir mokslo žinių šaltinių diapazoną, įskaitant Tarpyvyriausybines mokslines politines biologinės įvairovės ir ekosistemos paslaugų platformos (IPBES) vertinimus;
9. AKCENTUOJA, kad COP 13 bus svarbus žingsnis vertinant Strateginio plano įgyvendinimą ir galimybę padidinti to plano įgyvendinimo užmojį, taip pat apibrėžti veiksmus, kuriais būtų remiamas Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimas; dėl to RAGINA Komisiją ir valstybes nares siekti, kad šie procesai ES ir pasaulyje būtų įgyvendinami veiksmingai ir efektyviai darniai bei vienas kitą papildytų;

10. PABRĖŽIA su biologine įvairove susijusių daugiašalių aplinkosaugos susitarimų, Rio de Žaneiro konvencijų, Jungtinių Tautų aplinkos programos (UNEP) ir kitų JT organų bendradarbiavimo svarbą; PABRĖŽIA, kad siekiant suintensyvinti Strateginio plano įgyvendinimą yra svarbu, kad COP 13 tęstų darbą, kuriuo siekiama stiprinti su biologine įvairove susijusių konvencijų ir kitų daugiašalių aplinkosaugos susitarimų struktūrų sinergiją, darnumą ir veiksmingą bendradarbiavimą, taikant atitinkamas priemones ir būdus; ir PABRĖŽIA būtinybę toliau plėtoti ir suskirstyti pagal prioritetus veiksmų pasaulio lygiu galimybes, be kita ko, pasinaudojant veiksmų gairėmis;

Biologinės įvairovės aspekto integravimas

11. siekiant, kad Aičio biologinės įvairovės tikslai būtų įgyvendinti iki 2020 m., AKCENTUOJA, kad svarbu biologinės įvairovės aspektą integruoti į visus sektorius ir visas politikos sritis, į miestų ir regioninį planavimą, įskaitant jūrinių teritorijų ir pakrančių planavimą, ir į sveikatos priežiūros sektorių kaip įvairius sektorius apimančią veiklą; PRIPAŽIŠTA, kad žemės ūkio, žuvininkystės ir akvakultūros, miškininkystės ir turizmo sektoriai yra pagrindiniai sektoriai, kurie daro didelį poveikį biologinei įvairovei ir jos užtikrinamoms ekosistemos paslaugoms; PRIPAŽIŠTA, kad kiti sektoriai, įskaitant gavybos pramonės, pavyzdžiui, naftos, dujų ir kalnakasybos, sektorius, energetikos, infrastruktūros, gamybos, pramonės objektų ir gyvenamųjų namų statybos sektorius, taip pat daro poveikį biologinei įvairovei ir jos užtikrinamoms ekosistemos paslaugoms ir todėl taip pat reikia spręsti su jais susijusius klausimus;
12. RAGINA BĮK ir jos šalis propaguoti labiau integruotą politiką, tinkamas paskatas ir praktinius metodus, kaip antai tvarus ir ekologiškas žemės ūkio intensyvinimas ir įvairinimas, žemės ūkio ekologija ir ekologinis ūkininkavimas, kad būtų veiksmingai prisidėta prie biologinės įvairovės ir jos užtikrinamų ekosistemos paslaugų apsaugos ir stiprinimo, tvarios maisto produktų gamybos ir aprūpinimo maistu, taip pat būtų apribotas pažeidžiamoms ekosistemoms tenkantis spaudimas, ir RAGINA ES ir jos valstybės nares įgyvendinti atitinkamus tarptautinius daugiašalius susitarimus, įskaitant Tarptautinę sutartį dėl augalų genetinių išteklių maisto pramonei ir žemės ūkiui;

13. MANO, kad biologinės įvairovės aspekto integravimas suteikia naujų galimybių visiems ekonomikos sektoriams, įskaitant privatųjį sektorių; PABRĖŽIA, kad įmonės turi pagerinti savo supratimą apie tai, kokią naudą jų vykdomai veiklai teikia biologinės įvairovės ir jos užtikrinamų ekosistemos paslaugų išsaugojimas ir tausūs naudojimas; PRIPAŽIŠTA teisinių priemonių, gero valdymo, įskaitant lyčių lygybę, ir savanoriškumo principo svarbą integruojant biologinės įvairovės aspektą į atitinkamus sektorius, siekiant užtikrinti pažangos proceso atskaitomybę ir skaidrumą; ir RAGINA verslo sektorių aktyviau dalyvauti ir labiau prisidėti siekiant įgyvendinti tiek Aičio biologinės įvairovės tikslus, tiek su biologine įvairove susijusius DVT, taip pat nagrinėti galimus patobulinimus, į juos investuoti ir teikti ataskaitas apie poveikį, veiksmus ir investicijas, susijusius su biologine įvairove ir jos užtikrinamomis ekosistemos paslaugomis, dalijantis patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais, pvz., pasinaudojant verslo ir biologinės įvairovės platformomis, taip pat kitomis iniciatyvoms, kaip antai Gamtos kapitalo protokolas;
14. PRIPAŽIŠTA, kad nacionalinės biologinės įvairovės strategijos ir veiksmų planai ir atitinkami finansavimo iš visų šaltinių mechanizmai yra itin svarbios priemonės siekiant integruoti biologinės įvairovės aspektą į visus atitinkamus sektorius;
15. PABRĖŽIA tradicinių žinių, visuomenės mokslinių tyrimų ir žiniomis grindžiamų priemonių, pavyzdžiui, ekosistemos paslaugų žemėlapių sudarymo ir vertinimo, gamtos kapitalo apskaitos, svarbą atitinkamais atvejais integruojant biologinės įvairovės ir jos užtikrinamų ekosistemos paslaugų aspektą į sektorius ir sprendimų priėmimo procesą;
16. RAGINA Komisiją ir valstybes nares ir toliau atsižvelgti į biologinės įvairovės aspektą plėtojant ir įgyvendinant įvairių sektorių politiką visais lygmenimis, be kita ko, pasinaudojant paskatomis ir kitais finansavimo mechanizmais ir sprendimų priėmimo procesais pagal BĮK COP sprendimą XII/3 dėl išteklių sutelkimo, Paryžiaus deklaraciją dėl pagalbos veiksmingumo ir vystymosi finansavimo ir Adis Abebos veiksmų darbotvarkę; RAGINA valstybes nares toliau siekti 3 Aičio tikslo dėl biologinei įvairovei žalingų paskatų, įskaitant subsidijas, laipsniško panaikinimo ir ne vėliau kaip 2020 m. į visų atitinkamų sektorių politiką įtraukti pozityvias paskatas, skirtas biologinei įvairovei išsaugoti ir tausiam naudojimui skatinti;

17. LAIKOSI NUOMONĖS, kad biologinės įvairovės aspekto integravimas į pagrindinius ekonomikos ir vystymosi sektorius gali padėti sutelkti išteklius, kad būtų išsaugota biologinė įvairovė, taip pat šalinant biologinės įvairovės nykimo veiksnius, ir taip mažinamas išteklių poreikis ilgesniu laikotarpiu; ir PRIMENA efektyvaus išteklių naudojimo ir žiedinės ekonomikos svarbą mažinant biologinės įvairovės nykimą ir skatinant pažangą siekiant biologinės įvairovės tikslų;
18. PABRĖŽIA, kad subnacionalinėms bei vietos vyriausybėms ir regioninėms bei subregioninėms priemonėms ir iniciatyvoms, pvz., Alpių ir Karpatų konvencijoms, tenka svarbus vaidmuo skatinant darnų vystymąsi ir integruojant biologinės įvairovės aspektą kalnų regionuose, taip pat poliariniuose ir jūrų rajonuose, pasitelkiant OSPAR, HELCOM, Barselonos ir Bukarešto konvencijas, Arkties tarybą, taip pat regionines žuvininkystės valdymo organizacijas, kurių tikslas stiprinti bendradarbiavimą vykdant veiksmus biologinės įvairovės ir jūrų politikos srityse; PALANKIAI VERTINA jų veiklą kaip gerą patirtį integruojant biologinės įvairovės aspektą į įvairius sektorius ir politikos kryptis, tuo pačiu jų atitinkamuose regionuose stiprinant tarptautinį ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir skatinant aktyvesnį įvairių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą;

Apdulkintojai

19. YRA LABAI SUSIRŪPINUSI dėl dabartinės ir būsimos su apdulkinimu ir apdulkintojais susijusios padėties, ypač dėl laukinių apdulkintojų, kurie yra itin svarbūs biologinės įvairovės išsaugojimui ir gamtinių žemės ekosistemų bei pagrindinių ekosistemos paslaugų, kaip antai maisto produktų gamyba, išlaikymui; ir PALANKIAI VERTINA rekomendacijas, pateiktas IPBES teminiame apdulkintojų, apdulkinimo ir maisto produktų gamybos vertinime;
20. RAGINA visas BJK šalis, atitinkamas organizacijas ir suinteresuotuosius subjektus visais lygmenimis imtis veiksmų apdulkintojams ir jų buveinėms apsaugoti, kad jų mažėjimas būtų sumažintas ir sustabdytas, kad, *inter alia*, būtų išvengta susijusių finansinių nuostolių, be kita ko, pasitelkiant strategijas, kuriomis būtų vengiama naudoti apdulkintojams žalingus pesticidus arba jų naudojimas būtų mažinamas;

21. PABRĖŽIA tvirtas politikos kryptį ir priemonių, kuriomis siekiama biologinės įvairovės išsaugojimo ir tausaus naudojimo tikslų, Paryžiaus susitarimo tikslų, susijusių su prisitaikymu prie klimato kaitos bei jos švelninimu, ir ekosistemų atkūrimo, tvaraus aprūpinimo maistu bei nelaimių rizikos mažinimo tikslų, sąsajas; ir PRITARIA tam, kad būtų parengtos neprivалomos gairės, kuriomis remiantis būtų kuriami ir veiksmingai diegiami ekosistemomis grindžiami prisitaikymo prie klimato kaitos bei jos švelninimo ir nelaimių rizikos mažinimo metodai, kuriuos būtų galima pritaikyti prie nacionalinių aplinkybių ir kurie būtų naudojami įvairiems su klimato kaita ir biologine įvairove susijusiems tikslams;
22. PABRĖŽIA, kad žemės, gėlo vandens ir jūrų ekosistemos, žalioji infrastruktūra, ekosistemomis grindžiami metodai ir gamta pagrįsti sprendimai, kaip antai švelninimo ir prisitaikymo priemonės siekiant darnaus miškų tvarkymo, atlieka esminį vaidmenį ir funkcijas prisitaikant prie klimato kaitos bei ją švelninant ir mažinant nelaimių riziką visais valdymo lygmenimis; PRIPAŽIŠTA, kad taikant minėtus metodus gaunama įvairiapusė nauda, ir RAGINA valstybes nares ir Komisiją toliau plėsti informacijos bazę ir integruoti biologinės įvairovės, ypač ekosistemų, išsaugojimo ir tausaus naudojimo aspektą strategiškai planuojant ir įgyvendinant atitinkamą klimato ir energetikos politiką, ypač siekiant visapusiškai įgyvendinti Paryžiaus susitarimą;

Saugomos teritorijos ir ekosistemų atkūrimas

23. ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kaip visapusiškai įgyvendinant ES biologinės įvairovės strategiją iki 2020 m., ypač „Natura 2000“ – saugomų teritorijų, tiek sausumoje, tiek jūroje, tinklo iniciatyvą, buvo prisidėta siekiant Aičio 11 tikslo;
24. PABRĖŽIA, kad pirmenybė turi būti teikiama esamų žemės, jūrų ir vidaus vandens ekosistemų, taip pat natūralių ir pusiau natūralių buveinių išsaugojimui, išlaikymui ir tausiam naudojimui, o atkūrimas turi būti ne esamų buveinių geros būklės išsaugojimo alternatyva, bet papildoma veikla;

25. PABRĖŽIA, kad reikia skubiai paspartinti ir plėsti su ekosistemų atkūrimu susijusią veiklą, kad būtų įgyvendintas Aičio 15 biologinės įvairovės tikslas, visų pirma kiek tai susiję su miškais, mangrovėmis, koralų rifais ir šlapynėmis; ir PRIPAŽIŠTA ekosistemų atkūrimo, kaip esminės veiklos, kuria galima prisidėti prie ekosistemų ir susijusių paslaugų nykimo sustabdymo ir suteikti įvairiapusės naudos, potencialą ir svarbą; šiuo atžvilgiu REMIA Mokslinių, techninių ir technologinių konsultacijų pagalbinė tarnybos 20-oje sesijoje (SBSTTA 20) rekomenduotą trumpalaikį veiksmų planą dėl ekosistemų atkūrimo, kaip lanksčią prie nacionalinių aplinkybių pritaikomą sistemą;

Išteklių sutelkimas ir finansinis mechanizmas

26. AKCENTUOJA, kad būtina sustiprinti visų Biologinės įvairovės konvencijos Išteklių sutelkimo strategijos ir tikslų elementų įgyvendinimą, be kita ko, sutelkiant išteklius (finansinius, žmogiškuosius, techninius ir institucinius) iš įvairių šaltinių, taip pat ir iš privačiojo sektoriaus, ir veiksmingai bei integruotai naudoti turimus išteklius;
27. PABRĖŽIA, kad dėl skaidrumo ir atskaitomybės svarbu gerinti teikiamų ataskaitų, susijusių su vietos ištekliais, finansavimo spragomis bei poreikiais, nacionalinių prioritetų nustatymu ir finansavimo planais, kuriose pateikiama būsimoms investicijoms naudinga pradinė informacija, kokybę ir kiekybę ir kad toks ataskaitų teikimas vietos lygmeniu būtų susietas su ataskaitų apie tarptautinius su biologine įvairove susijusius finansinių išteklių srautus teikimu; ir RAGINA valstybes nares ir Komisiją dėti pastangas kartu vykdant su išteklių sutelkimu susijusį tarptautinį įsipareigojimą, primindama, kad tai nereiškia jokio konkretaus naštos pasidalijimo susitarimo tarp valstybių narių ir (arba) ES;
28. RAGINA išteklių sutelkimo tikslu veiksmingai išnaudoti sinergiją su kitais atitinkamais ne pagal Biologinės įvairovės konvenciją vykdomais procesais, įskaitant Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimą, ir laikytis nuoseklumo atitinkamų metodų, taikomų kitų tarptautinių įstaigų ir pagal kitas tarptautines priemones, įskaitant Paryžiaus susitarimą ir kitus atitinkamus susitarimus, atžvilgiu;

29. RAGINA COP 13 pateikti pagrindines finansinio mechanizmo gaires (ketverių metų programos prioritetų sistemos forma), pagal kurias bus nukreipiama parama iš Pasaulio aplinkos fondo patikos fondo jo septintuoju papildymo laikotarpiu (2018–2022 m.) ir šiuo atžvilgiu tinkamai atsižvelgti į galimas pagal kitas su biologine įvairove susijusias konvencijas pateiktas rekomendacijas;

Ataskaitų teikimas

30. PABRĖŽIA, kad svarbu sudaryti palankesnes sąlygas susipažinti su duomenimis apie biologinę įvairovę, ir toliau naudotis pagal Biologinės įvairovės konvenciją parengtų ataskaitų rezultatais, taip pat kurti biologinės įvairovės stebėsenos priemones ir laiku pateikti pagal Biologinės įvairovės konvenciją parengtas ataskaitas; PRIPAŽĮSTA, kad yra būtinos paskirti atitinkančios gairės dėl šeštos nacionalinės ataskaitos, kurios būtų pagrindas šalių pažangai siekiant Aičio biologinės įvairovės tikslų įvertinti; ir PABRĖŽIA, kokie svarbūs yra IPBES atliekami regioniniai ir visuotiniai biologinės įvairovės ir ekosistemos paslaugų vertinimai, kuriais daug prisidedama prie GBO–5 ir kuriais remiamasi vertinant su Strateginiu planu susijusią pažangą;
31. RAGINA subalansuotai derinti ataskaitų teikimo procesus ir siekti su biologine įvairove susijusių konvencijų, tarptautinių organizacijų bei procesų ir Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. biologinės įvairovės tikslų rodiklių darnos ir RAGINA ES bei valstybės nares teikti informaciją, pagrįstą pagal Biologinės įvairovės konvenciją parengtomis ataskaitomis dėl atitinkamų DVT rodiklių; šiuo atžvilgiu PALANKIAI VERTINA 2016 m. antrame Jungtinių Tautų aplinkos asamblėjos posėdyje priimtą Rezoliuciją 2/17;
32. AKCENTUOJA, kad būtina išvengti papildomos ataskaitų teikimo naštos, ir REMIA nacionalinių ataskaitų teikimo pagal Biologinės įvairovės konvenciją ir jos protokolus derinimą, be kita ko, sinchronizuojant ataskaitų teikimo ciklus, taikant bendrą požiūrį į nacionalinių ataskaitų formatą ir palaipsniui integruojant centrinio informacijos mechanizmo siūlomas ataskaitų teikimo priemones;

33. RAGINA šalis reguliariai įvertinti savo pažangą, padarytą prisidedant prie Aičio biologinės įvairovės tikslų įgyvendinimo, naudojant tinkamiausias priemones; PATVIRTINA, kad šiuo metu svarstoma apie naujų peržiūros ir ataskaitų teikimo struktūrų kūrimą, ir PABRĖŽIA, kad turi būti aiškiai nustatytas ir įvertintas jų veiksmingumas ir papildoma nauda;

Jūrų ir pakrančių biologinė įvairovė

34. REMIA ekologiniu arba biologiniu požiūriu svarbių jūrų rajonų (EBSA) aprašymo techninį ir mokslinį procesą, tiek priklausančią nacionalinei jurisdikcijai, tiek už jos ribų, nes tai yra naudinga priemonė šalims prisidedant prie Aičio tikslų įgyvendinimo; ir PRIPAŽIŠTA, kad svarbu užbaigti vykdomus procesus, patobulinti esamų EBSA aprašymo keitimo ir naujų tokių rajonų aprašymo proceso palengvinimo procedūras;
35. LAIKOSI NUOMONĖS, kad rajonų, atitinkančių sutartus mokslinius EBSA kriterijus, aprašymo procesas yra atviras ir plėtojamas procesas, kuriame turėtų dalyvauti visi atitinkami suinteresuotieji subjektai, ir kad atliekant esamų nacionalinei jurisdikcijai priklausančių EBSA aprašymą turėtų visapusiškai dalyvauti atitinkamos valstybės;
36. PABRĖŽIA, jog svarbu, kad COP 13 paprašytų Biologinės įvairovės konvencijos atsakingojo sekretoriaus į duomenų saugyklą įtraukti papildomus rajonus, kurie buvo aprašyti kaip atitinkantys EBSA kriterijus, ir pateiktų šią informaciją visiems atitinkamiems subjektams;
37. PRITARIA tam, kad būtų priimtos papildomos specifikacijos dėl: a) savanoriško konkretaus darbo plano dėl biologinės įvairovės šaltavandeniuose rajonuose, priklausančiuose Konvencijos jurisdikcijai; b) klausimų, susijusių su į jūrą išmestų šiukšlių ir žmogaus veiklos keliamo povandeninio triukšmo poveikiu jūrų ir pakrančių biologinei įvairovei; ir c) jūrų teritorijų planavimo darnaus vystymosi ir mokymo iniciatyvų tikslais, taip pat dėl vykdomo darbo siekiant kovoti su į jūrą išmestomis šiukšlėmis ir mikroplastikais; ir RAGINA imtis skubių veiksmų siekiant tvariai sumažinti vienkartinį plastiko maišelių naudojimą;

38. PALANKIAI VERTINA JT vykdomą derybų dėl teisiškai privalomo įgyvendinimo susitarimo, grindžiamo Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencija (UNCLOS), dėl jūrų biologinės įvairovės išsaugojimo ir tausaus jos naudojimo nacionalinei jurisdikcijai nepriklausančiuose rajonuose, procesą; ir PRIPAŽĮSTA informacijos, surinktos vykdant EBSA procesą, svarbą minėtam JT vykdomam procesui;

Invazinės svetimos rūšys (ISR)

39. LAUKIA, kol bus parengti galimų naujų ISR patekimo kelių nustatymo ir suskirstymo pagal prioritetus mechanizmai ir sukurtos prevencinės ISR ir potencialioms ISR skirtos priemonės prekybos srityje, kuriomis, be kita ko, mažinama su e. prekyba susijusi rizika, taip pat informacijos keitimosi mechanizmai, ir PABRĖŽIA, kad reikia pritaikyti, patobulinti ar toliau vystyti valdymo programų tinkamesnio rengimo ir taikymo priemonės, įskaitant saugią ir veiksmingą biologinę ISR kontrolę, pagrįstą tinkamu rizikos vertinimu;
40. PALANKIAI VERTINA tai, kad 2017 m. rugsėjo 8 d. įsigalios Tarptautinė konvencija dėl laivuose naudojamų balastinių vandenų ir nuosėdų tvarkymo ir kontrolės (Balastinių vandenų konvencija), kuria siekiama riboti invazinių svetimų rūšių plitimą iš laivų;

Čiabuviai ir vietos bendruomenės

41. PAŽYMI, kad sąvoka *laisvas, išankstinis ir informuotumu pagrįstas sutikimas* vartojama kituose tarptautiniuose forumuose tiek pagal teisiškai privalomus, tiek pagal teisiškai neprivalomus dokumentus; PRITARIA tam, kad neprivalomose pagal nacionalinę teisę taikomose gairėse, kalbant apie čiabuvių ir vietos bendruomenių dalyvavimą sprendimų priėmimo procedūrose, būtų vartojamas terminas *laisvas, išankstinis ir informuotumu pagrįstas sutikimas*;
42. REMIA Kartachenos protokolo COP-MOP 8 ir Nagojos protokolo COP-MOP 2 rekomendacijas *mutatis mutandis* taikyti Šalių konferencijos sprendimą XII/12 F dėl termino „čiabuviai ir vietos bendruomenės“ vartojimo;

43. PAŽYMI, kad termino „čiabuviai ir vietos bendruomenės“ vartojimas pagal Sprendimo XII/12 F 2 dalies a, b ir c punktus *mutatis mutandis* taikomas dviem protokolams;

Horizontalieji klausimai, susiję su Biologinės įvairovės konvencija ir jos protokolais

Sintetinė biologija

44. PRIPAŽĮSTA *Ad hoc* techninių ekspertų darbo grupės sintetinės biologijos klausimais parengtą praktišką apibrėžtį; RAGINA vartoti šią apibrėžtį kaip neprivalomą pradinį tašką siekiant palengvinti tolesnį darbą Biologinės įvairovės konvencijos kontekste; ir PRITARIA tam, kad *Ad hoc* techninių ekspertų darbo grupė toliau tęstų savo veiklą pagal naujus įgaliojimus, grindžiamus atitinkama Mokslinių, techninių ir technologinių konsultacijų pagalbinės tarnybos rekomendacija;
45. PALANKIAI VERTINA tarp susitikimų vykdomą atviro internetinio forumo veiklą ir *Ad hoc* techninių ekspertų darbo grupės sintetinės biologijos klausimais išvadą, kad gyvi organizmai, sukurti dabartinėmis ir artimos ateities sintetinės biologijos taikomosiomis programomis, yra panašūs į gyvus modifikuotus organizmus, kaip apibrėžta Kartachenos protokole; PRITARIA *Ad hoc* techninių ekspertų darbo grupės rizikos vertinimo ir rizikos valdymo klausimais rekomendacijai pagal Kartachenos protokolą nustatyti sintetinės biologijos priemonėmis sukurtų GPO rizikos vertinimo rekomendacijų rengimo procesą, jei tokios spragos nustatomos;
46. PABRĖŽIA, kad, vadovaujant moksliniams tyrimams, kuriais nagrinėjami galimi sintetinės biologijos padariniai, svarbu atsižvelgti į socialinius ir ekonominius, kultūrinius ir etinius aspektus;
47. Kalbant apie skaitmeninės sekos informacijos, susijusios su genetiniais ištekliais, naudojimą ir apie tai, kaip toks naudojimas susijęs su galimybe naudotis genetiniais ištekliais ir naudoti pasidalijimu, ir apie bet kokius svarstymus galimybės naudotis genetiniais ištekliais ir naudoti pasidalijimo klausimais, AKCENTUOJA, kad bet kokie svarstymai ar sprendimas dėl šių klausimų turėtų būti nagrinėjami Nagojos protokolo šalių susitikime;

48. PAKARTOJA, kad svarbu stiprinti gebėjimus siekiant, kad šalys galėtų įgyvendinti Strateginį planą; PRAŠO šalių ir partnerių per Informacijos rinkimo, apdorojimo ir sklaidos centrą (IRASC) savanoriškai išsakyti savo poreikius ir galimybes, taip pat pateikti ataskaitą apie gebėjimų stiprinimo geriausią patirtį; PRITARIA tam, kad IRASC padedantis Neformalus patariamasis komitetas toliau tęstų savo darbą; be to, PALANKIAI VERTINA iniciatyvą „Biologinis tiltas“, kuria sudaromos palankesnės bendradarbiavimo sąlygos Biologinės įvairovės konvencijos kontekste;
49. PAKARTOJA savo nuolatinį įsipareigojimą remti tikslinę gebėjimų stiprinimo veiklą siekiant sudaryti palankesnes sąlygas tolesniam BĮK ir jos protokolų plėtojimui ir įgyvendinimui;

Funkcijų peržiūra ir administraciniai klausimai

50. AKCENTUOJA, kad svarbu užbaigti sekretoriato funkcijų peržiūrą vadovaujantis Sprendimu XII/32 ir rekomendacijos UNEP/CBD/SBI/1/L.6 projektu ir patvirtinti realistišką konvencijos ir jos protokolų biudžetą, atitinkantį sutartus strateginius prioritetus, funkcijas ir darbo programą, kad būtų galima veiksmingai įgyvendinti BĮK ir jos protokolus.

II SKYRIUS

Kartachenos biosaugos protokolas

51. PABRĖŽIA, kad svarbu, jog visos šalys veiksmingai įgyvendintų protokolą, taip pat pažangos būtinybę siekiant įgyvendinti jo Strateginį planą 2011–2020 m. laikotarpiu, siekiant tęsti ir stiprinti darbą, kuriuo didinama sinergija, darna ir veiksmingas bendradarbiavimas visais lygmenimis, ir SKATINA šalis bei prašo kitų vyriausybių įtraukti biologinę saugą į savo nacionalines biologinės įvairovės strategijas ir veiksmų planus bei į atitinkamas sektorių politikos ir tarpsektorinės politikos kryptis, planus bei programas;

52. MANO, kad reikia daryti su nacionalinėmis ataskaitomis susijusią pažangą, SUSIRŪPINUSI PAŽYMI, kad trečių nacionalinių ataskaitų pateikta mažiau, ir RAGINA tas Kartachenos protokolo šalis, kurios dar nepateikė savo nacionalinių ataskaitų, kuo greičiau jas pateikti, visų pirma tas šalis, kurios dar nepateikė jokios nacionalinės ataskaitos nuo to laiko, kai tapo šio protokolo šalimi;
53. ATKREIPIA DĖMESĮ į trečių nacionalinių ataskaitų analizę ir Pagalbinio organo įgyvendinimo klausimais rekomendaciją dėl protokolo trečio vertinimo ir peržiūros bei Strateginio plano laikotarpio vidurio vertinimo ir RAGINA šalis likusiu Strateginio plano laikotarpiu apsvarstyti galimybę prioritetą skirti veiklos tikslams, susijusiems su biologinės saugos teisės aktų rengimu, rizikos vertinimu, gyvų modifikuotų organizmų nustatymu ir identifikavimu ir visuomenės informuotumu, švietimu ir mokymu, siekiant sudaryti palankesnes protokolo įgyvendinimo sąlygas;
54. PAKARTOJA, kad yra ypač svarbu, kad visos šalys Biologinės saugos informacijos rinkimo, apdorojimo ir sklaidos centrui pateiktų visą informaciją, reikalingą tam, kad būtų veiksmingai įgyvendintas protokolas, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas susipažinti su informacija apie biologinę saugą ir suintensyvinti keitimąsi patirtimi;
55. PAKARTOJA, kad priimant sprendimus, susijusius su gyvais modifikuotais organizmais, ypatingai svarbu atlikti rizikos aplinkai vertinimą, ir PALANKIAI VERTINA tarp susitikimų vykdomą atvirų internetinių forumų veiklą bei *Ad hoc* techninių ekspertų darbo grupės rizikos vertinimo bei rizikos valdymo klausimais darbą;
56. PALANKIAI VERTINA tarp susitikimų per internetinius forumus vykdomą veiklą, susijusią su socialinės ir ekonominės svarbos klausimais, ir *Ad hoc* techninių ekspertų darbo grupės socialinės ir ekonominės svarbos klausimais darbą;
57. PAKARTOJA, kad siekiant įgyvendinti Kartachenos protokolą reikia vykdyti gebėjimų stiprinimo veiklą ir kad todėl COP-MOP 8 susitikime svarbu peržiūrėti ir patobulinti gebėjimų stiprinimo programą ir veiksmų planą;

58. PALANKIAI VERTINA tai, kad neseniai buvo ratifikuotas papildomas Nagojos ir Kvala Lumpūro protokolais dėl atsakomybės ir žalos atlyginimo, ir AKCENTUOJA, kad svarbu paspartinti jo įsigaliojimą;
59. RAGINA COP-MOP 8 imtis būtinų veiksmų ir priimti sprendimus siekiant toliau stiprinti ir įgyvendinti Kartachenos protokolu nustatytą sistemą ir tuo tikslu:
- a) raginti šalis, kurios dar nepateikė savo trečių nacionalinių ataskaitų arba išsamios ataskaitos, kuo greičiau tai padaryti, primindama, kad nacionalinių ataskaitų parengimui galima naudotis PAF finansavimu;
 - b) visos šalys turėtų patvirtinti peržiūrėtas gyvų modifikuotų organizmų rizikos vertinimo rekomendacijas, į kurias įtraukti patobulinimai, nustatyti patikrinus rekomendacijas, ir nuspręsti dėl tolesnių veiksmų, kuriais būtų remiamas rizikos vertinimo ir rizikos valdymo nuostatų įgyvendinimas pagal Kartachenos protokolą;
 - c) apsvarstyti, kokie turi būti vykdomi tinkami tolesni veiksmai siekiant įgyvendinti Kartachenos biosaugos protokolo strateginio plano (2011–2020 m.) 1.7 veiklos tikslą, susijusį su socialinės ir ekonominės svarbos klausimais;
 - d) apsvarstyti, kokia turi būti vykdoma tinkama tolesnė veikla, susijusi su sukaupta informacija apie nenumatytą gyvų modifikuotų organizmų tarpvalstybinį judėjimą, neatidėliotinas priemonės, gyvų modifikuotų organizmų nustatymą ir identifikavimą, jų tranzitą ir ribotą naudojimą.

III SKYRIUS

Nagojos protokolas dėl galimybės naudotis genetiniais ištekliais ir naudos pasidalijimo

60. RAGINA BĮK šalis, kurios dar neratifikavo ar neprisijungė prie Nagojos protokolo, tai padaryti ir RAGINA valstybes nares, kurios dar neratifikavo ar neprisijungė prie šio protokolo, toliau dėti pastangas, kad kuo greičiau tai padarytų; ir AKCENTUOJA, kad veiksmingai įgyvendinant Nagojos protokolą tiesiogiai padedama siekti 2 ir 15 darnaus vystymosi tikslų ir netiesiogiai daugelio kitų tikslų, nes prisidedama prie skurdo mažinimo, nešališkumo, socialinio teisingumo ir tinkamo aplinkos valdymo;
61. RAGINA visas protokolo šalis stiprinti pastangas, kad Nagojos protokolas pradėtų veikti, t. y. sukurti atitinkamas institucines struktūras ir priimti bei įgyvendinti teisėkūros, administracines arba politikos priemones, be to, primena, kad galima naudotis PAF finansavimu kuriant teisines ir reguliavimo sistemas ir nustatant administracines procedūras, kuriomis sudaromos galimybės naudotis genetiniais ištekliais ir dalytis nauda pagal Nagojos protokolo nuostatas;
62. AKCENTUOJA, kad siekiant veiksmingai veikiančio Nagojos protokolo būtina veiksmingai naudotis Galimybės naudotis genetiniais ištekliais ir naudos pasidalijimo informacijos rinkimo, apdorojimo ir sklaidos centru, todėl RAGINA visas šalis skelbti ir atnaujinti pagal Nagojos protokolą reikalaujamą informaciją per Galimybės naudotis genetiniais ištekliais ir naudos pasidalijimo IRASC ir RAGINA šalis ir ne šalis per Galimybės naudotis genetiniais ištekliais ir naudos pasidalijimo IRASC skelbti visą su galimybe naudotis genetiniais ištekliais ir naudos pasidalijimu susijusią informaciją, įskaitant geriausią praktiką ir patirtį; ir PRITARIA tam, kad Galimybės naudotis genetiniais ištekliais ir naudos pasidalijimo IRASC padedantis Neformalus patariamasis komitetas toliau tęstų savo darbą;
63. pripažindama, kad atitikties mechanizmas, nustatytas pagal Nagojos protokolą, yra svarbi priemonė, kuria šalys skatinamos laikytis protokolo ir kuria sprendžiami nesilaikymo atvejai, SUPRANTA, kad iki šiol įgyta protokolo įgyvendinimo patirtis neleidžia daryti bendrų išvadų dėl jo laikymosi problemų arba šalims kylančių konkrečių paramos poreikių, todėl PALANKIAI VERTINA Atitikties komiteto šios srities rekomendacijas;

64. AKCENTUOJA, kad reikia sudaryti sąlygas propaguoti ir skatinti mokslinius tyrimus, kuriais prisidedama prie biologinės įvairovės išsaugojimo ir tausaus naudojimo, ir REKOMENDUOJA protokolo šalims, plėtojant ir įgyvendinant savo teisės aktus arba reglamentavimo reikalavimus dėl galimybės naudotis genetiniais ištekliais ir dalijimosi nauda, apsvarstyti galimybę taikyti supaprastintas priemones, kai genetiniais ištekliais siekiama naudotis nekomerciniais tikslais;
65. PALANKIAI VERTINA PSO iniciatyvą atlikti tyrimą siekiant nustatyti, kaip Nagojos protokolo įgyvendinimas galėtų paveikti dalijimąsi patogenais, ir galimą poveikį visuomenės sveikatai;
66. PALANKIAI VERTINA ekspertų grupės išvadas dėl protokolo 10 straipsnio, visų pirma dėl dvišalio požiūrio svarbos palaikant naudotojų ir tiekėjų santykius, ir PRITARIA nuomonei, kad dvišalį požiūrį reikėtų taikyti visada, kai tik įmanoma;
67. YRA PASIRENGUSI toliau prisidėti prie svarbaus tarptautiniu lygmeniu atliekamo darbo, susijusio su priemonėmis, kurios yra būtinos Nagojos protokolo įgyvendinimui, pavyzdžiui, tolesnio Galimybės naudotis genetiniais ištekliais ir naudos pasidalijimo IRASC tobulinimo, gebėjimų stiprinimo ir informuotumo didinimo; ir PABRĖŽIA, kad rėmimo priemonės, t. y. tipinės sutarties sąlygos, geriausia patirtis ir elgesio kodeksai, be kita ko, yra labai svarbios siekiant veiksmingai įgyvendinant Nagojos protokolą;
68. PALANKIAI VERTINA Pagalbinio organo įgyvendinimo klausimais rekomendaciją dėl pažangos siekiant Nagojos protokolo Aičio biologinės įvairovės 16-o tikslo peržiūros; PAKARTOJA, kad svarbu visais lygmenimis stiprinti gebėjimus siekiant, kad ne šalys galėtų ratifikuoti Nagojos protokolą, o šalys galėtų visapusiškai jį įgyvendinti; PRIMENA, kad gebėjimų stiprinimas turėtų būti grindžiamas šalių, potencialių paramos gavėjų, pareikštais poreikiais ir turėtų atitikti Nagojos protokolo veiksmingo įgyvendinimo rėmimo strateginę gebėjimų stiprinimo ir vystymosi programą; todėl RAGINA šalis, ne šalis ir kitus suinteresuotuosius subjektus pareikšti savo poreikius, patirtį ir galimybes per Galimybės naudotis genetiniais ištekliais ir naudos pasidalijimo IRASC ir remti gebėjimų stiprinimą vykdant tokią veiklą kaip Galimybės naudotis genetiniais ištekliais ir naudos pasidalijimo gebėjimų stiprinimo iniciatyvą;

69. PRAŠO šalių laiku pateikti nacionalines ataskaitas pagal protokolo 29 straipsnį ir PRIPAŽĮSTA, kad laiku pateiktos nacionalinės ataskaitos bus viena iš priemonių, leidžianti įvertinti protokolo veiksmingumą;
70. PABRĖŽIA, kad Nagojos protokolą ir Tarptautinę sutartį dėl augalų genetinių išteklių maisto pramonei ir žemės ūkiui bei kitus tarptautinius su protokolu susijusius dokumentus svarbu įgyvendinti taip, kad jie vienas kitą papildytų visais lygmenimis.
-